

Do społeczeństwa polskiego. Manifest Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela - Tekst polski

W dniu 10 grudnia 1948 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwaliło Powszechną Deklarację Praw Człowieka. Dokument ten skodyfikował najistotniejsze postulaty w dziedzinie ochrony swobody i godności jednostki. Deklaracja uczyniła respektowanie podstawowych wolności człowieka jednym z nieodłącznych elementów współczesnego i przyszłego tworzącego się ładu światowego.

Wyrazem utrwalenia się tej zasady w międzynarodowej społeczności było uchwalenie w dniu 16 grudnia 1966 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka, które mają charakter norm prawa międzynarodowego, obowiązujących rządy państw, które Pakty ratyfikowały. Weszły one w życie na początku 1976 r., po ratyfikowaniu ich przez wymaganą liczbę 35 państw, zaś w PRL obowiązują od dnia 3 marca 1977 r., tj. od chwili ratyfikacji.

Z zadowoleniem przyjmując fakt ratyfikacji Paktów Praw Człowieka przez Radę Państwa PRL, stwierdzamy, iż odpowiada on najgłębszym życzeniom społeczeństwa polskiego. Do najcenniejszych i zawsze żywych tradycji narodu polskiego należy nadawanie najwyższej rangi prawom człowieka i obywatela, godności jednostki, wolności i wzajemnej tolerancji. Fundamentalne zasady na przestrzeni stuleci znajdujące wyraz w takich aktach, jak *Neminem captiva-bimus*, *Nihil novi*, konfederacja warszawska, Konstytucja 3 maja oraz w hasła „Za wolność Waszą i naszą” od wielu już pokoleń stanowią nieusuwalną część naszej narodowej świadomości i są powszechnie uznawane za niezbędny czynnik naszego życia społecznego. Dlatego wraz ze społecznością świata stwierdzamy, że prawa człowieka i obywatela są nienaruszalne, niezbywalne i że nie można ich się zrzec. Nie może być prawdziwie wolnym naród, którego członkowie rezygnują z korzystania i z obrony swoich praw – jak tego dowiodły doświadczenia historyczne, także Polski i Polaków.

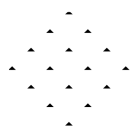

Dlatego my, niżej podpisani, biorąc pod uwagę, że:

- wielowiekowe poszanowanie i żądanie respektowania praw i godności człowieka należy do najcenniejszych tradycji i dorobku kultury polskiej,
- określone w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Międzynarodowych Paktach Praw Człowieka podstawowe gwarancje wolności i godności jednostki ludzkiej uznawane są dziś powszechnie za jedno z najistotniejszych osiągnięć naszej cywilizacji,
- Akt Końcowy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, podpisany w dniu 31 lipca 1975 r. w Helsinkach, zobowiązuje wszystkie państwa będące sygnatariuszami do postępowania zgodnie z celami i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych i z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, podnosząc poszanowanie określonych w nich praw i wolności jednostki do rangi zasady rządzącej stosunkami międzypaństwowymi na naszym kontynencie,
- Konstytucja PRL również deklaruje przyznanie wszystkim obywatelom swobód zawartych także w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, takich jak wolność przekonań, wypowiedzi, druku, zgromadzeń i manifestacji oraz zrzeszania się, a praktyczna realizacja tych norm konstytucyjnych stała się niezbędna nie tylko dla duchowego życia narodu, lecz stanowi nieodzowny warunek należytego rozwoju gospodarki i kultury narodowej –

postanawiamy podjąć wspólnie solidarne działania, aby:

1. przestrzegać i dbać o przestrzeganie wszystkich praw człowieka i obywatela oraz jego godności,
2. ujawniać wobec opinii publicznej i sygnalizować właściwym organom fakty łamania praw i wolności człowieka oraz udzielać, w miarę naszych możliwości, pomocy i ochrony ofiarom,
3. propagować w społeczeństwie i postulować wobec władz państwowych zmiany w obowiązującym ustawodawstwie oraz przepisach wykonawczych, zmierzające do realnego i nieprzerwanego zagwarantowania praw i wolności określonych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz Międzynarodowych Paktach Praw Człowieka,

4. propagować potrzebę przystąpienia do Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka wraz z tzw. protokołem opcyjnym wszystkich państw europejskich dla stworzenia wspólnej prawno-politycznej płaszczyzny rozwoju procesów rzeczywistego odprężenia i porozumienia w Europie,

5. współpracować z wszelkimi organizacjami międzynarodowymi broniącymi praw człowieka, a zwłaszcza z Komisją Praw Człowieka przy ONZ, by idea wolności człowieka zatriumfowała w świecie.

Nie tworzymy organizacji ani stowarzyszenia. Inicjatywę naszą dyktuje pilna potrzeba społeczna. W Polsce powstał już silny prąd społeczny Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Zwracamy się do wszystkich ludzi w Polsce o moralne poparcie, o współdziałanie i pomoc w uzyskiwaniu niezbędnych w naszej działalności informacji o naruszaniu praw człowieka i obywatela, o podejmowanie i rozwijanie podobnych inicjatyw, we wszystkich środowiskach społecznych, zawodowych i regionalnych.

Prawa człowieka i obywatela, godność jednostki tylko wówczas mogą być zachowane, gdy przestrzegać ich będą wszyscy i gdy wszyscy czynnym działaniem domagać się będą ich respektowania.

Spisano dnia 5 marca 1977